

บทความวิจัย

ผลของการใช้บทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ซูรียาดี อักคอสลีฮัน*

คณิดา นิจจรัลกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษากับการเรียนการสอนแบบปกติเรื่องศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 4) เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษากับการเรียนการสอนแบบปกติเรื่องศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนรัก อ.หนองจิก จ.ปัตตานี จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ บทเรียนโมดูลเรื่องศาสนาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา มีประสิทธิภาพ 82.67/80.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนโมดูล, พหุวัฒนธรรม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เจตคติ

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการออกแบบระบบการเรียนการสอน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

** ดร. (หลักสูตรและการสอน) รองศาสตราจารย์, ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Research***Effects on Religious Instructional Module based on Multicultural Education toward Learning Achievement of Pratomsuksa Five Students****Suriyati Assolihin*^{*}*Kanita Nitjarunkul*^{**}**Abstract**

This research aimed 1) to develop religious instructional styles based on multicultural education of pratomsuksa five students, 2) to study students' learning achievement using religious instructional module based on multicultural education, 3) to compare students' learning achievement using religious instructional module based on multicultural education and 4) to compare their attitudes toward multicultural society using religious instructional module based on multicultural education and traditional instruction. The sample was 60 pratomsuksa five students of Ban Donrak school, Pattani Province. The tools in this research were: 1) religious instructional module based on multicultural education lesson plans, 2) traditional lesson plans, 3) learning achievement test, 4) attitude toward multicultural society test and 5) instructional module based on multicultural education. The statistics were based on mean, standard deviation, and t – test. The results were as follows: 1) An efficiency of the religious instructional module based on multicultural education was 82.67/80.67. 2) The students' learning achievement was higher after the religious instructional module based on multicultural education was used. It was statistically significant at .05 level. 3) Students' learning achievement learned by religious instructional module based on multicultural education was higher than students who learned by traditional instruction with statistically significant at the .05 level. 4) The attitude toward the multicultural society of the students using religious instructional module based on multicultural education was higher than students who learned by using traditional instruction with statistically significant at the .05 level.

Keywords: Instructional module, Multicultural

^{*} Graduate students, Academic instructional systems design. Department of Educational Technology, Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus.

^{**} Assoc. Prof. Ph.D. (Curriculum and Instruction) Lecturer, Department of Educational Technology, , Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus.

บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อคนไทย ทำให้คนไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอันหลากหลาย โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือคุณภาพของคน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาให้เด็กเป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง (วารสารวิชาการ 2544: 2) วัฒนธรรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ในตัววัฒนธรรมย่อมมีความสัมพันธ์กัน นั่นก็คือ การมีวัฒนธรรมที่หลากหลายร่วมกัน และไม่ได้มีการพยายามครอบงำซึ่งกันและกันปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมสมัยใหม่มีลักษณะยอมรับซึ่งกันและกัน ก็ย่อมหมายความว่าเกิดบูรณาการทางวัฒนธรรม หรือที่เรียกว่า พหุวัฒนธรรม สืบเนื่องจากความหลากหลายในความเป็นพลเมืองก็คือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมักเกี่ยวข้องกับกระบวนการผสมผสานทางวัฒนธรรม ที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการสร้างชาติ โดยมีความพยายามที่จะสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันในวัฒนธรรมเดียว เช่น เหตุการณ์ในภาคใต้ ที่มีความขัดแย้งอย่างชัดเจนโดยความพยายามของกลุ่มผู้ก่อการที่ผูกโยงให้เป็นประเด็นด้านความไม่เท่าเทียมทางด้านการเมืองการปกครอง และการเรียกร้องถึงความเป็นเอกภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นด้านศาสนาได้ถูกนำมาเป็นประเด็นที่อ้างได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะ กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มย่อมมีระบบสังคม การปกครอง ความเชื่อศาสนา และภาษาของตน และเป็นการยากที่จะทำให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ ละทิ้งความเป็นตัวตนเดิมของตนมารับเอาซึ่งวัฒนธรรมของผู้มีอำนาจผ่านกระบวนการผสมกลมกลืนนี้ และในชุมชนไทยมุสลิมภาคใต้เป็นชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมอย่างเด่นชัด ซึ่งมีวัฒนธรรม ภาษา และโดยเฉพาะศาสนาที่แตกต่างจากส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อมีการอยู่ร่วมกันกับกลุ่มอื่นและมีการติดต่อมีความสัมพันธ์ต่อกันอยู่ตลอดเวลาโดยที่แต่ละบุคคลที่ติดต่อกันได้นำเอาทัศนคติทางสังคม ความคิด ความเชื่อ ที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากกลุ่มของตนติดตัวไปด้วย เมื่อไม่มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงลักษณะของวัฒนธรรมของกันและกัน ไม่ยอมรับนับถือ และไม่ตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งผลของความขัดแย้งก็คือ ความรุนแรง ดังนั้น การสร้างความเข้าใจต่อกัน ยอมรับนับถือซึ่งกันและกันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญในการแก้ปัญหา

การจัดการศึกษาในพื้นที่ที่มีการยอมรับความแตกต่างทางความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมทั้งในกลุ่มประชาชนและกลุ่มนักเรียน สิ่งที่เป็นปัญหาหนึ่งคือ ความกลัว ความสับสนและความไว้วางใจของประชาชนและของนักเรียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นองค์ความรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาต้องถูกพัฒนาได้จึงดำรงอยู่ในบริบทสังคมการเมืองท้องถิ่นด้วย การมององค์ความรู้พหุวัฒนธรรมการศึกษาของจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยในแง่พหุวัฒนธรรมศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมไทยและตระหนักถึงความเป็นจริงของการศึกษาชาติส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนไทยต่างเชื้อสาย ชาติพันธุ์ ตลอดจนความสัมพันธ์อันดีต่อประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมโลกอีกด้วย ในวิชามนุษยวิทยาถือว่า การศึกษาเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม อันได้แก่ การนำสมาชิกใหม่ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคม และถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังคนรุ่นหลัง ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องมีการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้านักเรียนและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง

ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากกิจกรรมของโรงเรียน ก็อาจเรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากภายนอกในสังคม ซึ่งทุกๆคนจะได้ประสบกับความหลากหลายของมนุษย์ตลอดชีวิต(Cortes, 1996)

สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้สังคมไทยต้องหันมาทบทวนการจัดการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนเพื่อสนองความแตกต่างของผู้เรียนและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของข่าวสารความรู้ต่างๆ ที่มีมากมาย และยังช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำให้ผู้วิจัยเห็นควรต้องมีการปรับปรุงในการใช้เทคนิคและวิธีการสอนวิชาสังคมศึกษาให้แตกต่างกับวิธีการสอนปกติ โดยปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยการใช้บทเรียนโมดูล ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งที่ได้ผลดี เพราะบทเรียนโมดูลมีความสมบูรณ์ในตัวเอง คือ บทเรียนโมดูลมีความสมบูรณ์ในตัวเอง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วนเป็นการเรียนอิสระเน้นผู้เรียนมากกว่าผู้สอนแล้วแต่พัฒนาการของแต่ละบุคคล ผู้เรียนอาจเลือกเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ใช้วิธีการผสมสื่อหลายๆ ชนิดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมมาใช้เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งแก้ปัญหาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำบทเรียนโมดูล ผสมกับการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความไม่เข้าใจและการไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างของคนในพื้นที่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันและการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “การใช้บทเรียนโมดูลเรื่องศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมมากแค่ไหน ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เพื่อที่จะส่งเสริมวิธีการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่องศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่อง ศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีการดำเนินงาน

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนบ้านดอนรัก จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีขั้นตอนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของนักเรียนทั้ง 2 ห้อง พบว่า นักเรียนทั้ง 2 ห้อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกัน โดยเปรียบเทียบจากคะแนน GPA รวมในปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งนักเรียนแต่ละห้องประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลากเพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่อง ศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติเรื่อง ศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.3 บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่อง ศาสนา

2.4 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.5 แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีรูปแบบการทดลองแบบ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยจะมีการทดสอบก่อนทดลอง(กลุ่มทดลอง) สอบหลังการทดลอง(กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) และมีการวัดเจตคติของทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ปรากฏ ดังตาราง 1

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	SD	t
ก่อนเรียน	30	14.77		11.68
เรียน	30	19.40	3.59	*
หลังเรียน			3.96	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการทดลองค่าที่ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน (Independent Sample) ปรากฏดังตาราง 2

วิธีการจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	SD	t
การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล	30	19.40	3.96	2.74 *
การเรียนแบบปกติ	30	16.97	2.83	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม

ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษากับการเรียนแบบปกติ ปรากฏดังตาราง 3

วิธีการจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	SD	t
การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล	30	127.77	10.05	4.508
การเรียนแบบปกติ	30	116.03	10.12	*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้โมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนาตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษา มีค่าเท่ากับ 82.67/80.67 สรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนาตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ มีค่าไม่น้อยกว่า 80/80

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา หลังสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษามีเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา สูงกว่าก่อนเรียน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา สูงขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคนได้แก่ บุญลักษณ์ พิมพ์ (2530: 47) เปรียบเทียบผลก่อนและหลังเรียนบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง “กาพย์ยานี 11” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความแตกต่างกันที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา พวงชูศักดิ์ (2531: 78) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวรรณ สุขตระกูล (2535: 45) ศึกษาเรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องกลอนสุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวลัย มีพัฒน์ (2546: 129) ศึกษาเรื่องการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้บทเรียนโมดูล เรื่องคลองอยู่ต๊ะเกา กรณีศึกษา โรงเรียนพะตง ประชานศิริวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระเบียบแบบแผนโดยรวมการสอนหลายลักษณะไว้ด้วยกันทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีวิธีการในการศึกษาข้อมูลหลายรูปแบบ ซึ่งจะช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อีกทั้งช่วยลดบทบาทการสอนของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีเวลาในการพบผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถสอนซ่อมเสริมให้ผู้เรียนได้อีกด้วย และการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นดังกล่าวอภิปรายผลได้ว่าบทเรียนโมดูลเป็นสื่อนวัตกรรมที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยที่นักเรียนแต่ละคนสามารถศึกษาได้เร็วช้าตามวุฒิภาวะด้านสติปัญญาและความพร้อมของแต่ละคน นักเรียนมีโอกาสเรียนด้วยตัวเองตามความสามารถของแต่ละคน เป็นการสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล จากการทดลองผู้วิจัยสังเกตพบว่านักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อต้องการเรียนรู้ในบทเรียนต่อไป ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากขึ้น โดยไม่ต้องเรียนไปพร้อมกับคนอื่น นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่อง ศาสนา สูงว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ หมั่นกิจ (2540: 72-76) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีการสัตรีปา สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติได้ผลเช่นเดียวกันคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Murman (1972: 1593-A) สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับความสามารถระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนแบบปกติ พบว่า บทเรียนโมดูลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้บทเรียนโมดูลมากกว่าการสอนแบบปกติ ทั้งในด้านบรรยากาศการเรียนประสบการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลได้ใช้กระบวนการเรียนหลากหลายวิธี ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล อีกทั้งยังสามารถค้นหาความรู้เพิ่มเติมหรือทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนที่มีความรู้แตกต่างกันก็สามารถเรียนรู้ได้โดยมีผู้สอนคอยให้ชี้แนะและให้ความช่วยเหลือ ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลจะใช้วิธีการต่างๆ ที่หลากหลายในการเรียนรู้ เช่น การตั้งคำถาม การคิดเปรียบเทียบ การระดมสมอง การนำเสนอ การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การสร้างแผนผังความคิด สรุปบทเรียน การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเหล่านี้ถือว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุปเป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้นได้มากกว่าการเรียนแบบปกติ

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาจะทำให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ ผลการวิจัยนี้อาจมาจากการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนที่หลากหลาย ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย มีโอกาสทางการเรียนอย่างเท่าเทียมกัน แม้ว่าความสามารถของผู้เรียนจะแตกต่างกัน แต่ก็สามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตน อีกทั้งยังแอบแฝงเนื้อหาและกิจกรรมที่เน้นการยอมรับความหลากหลาย มีการเรียนรู้ความแตกต่างทางด้านสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะความแตกต่างในเรื่องของศาสนา เน้นการศึกษาแนวคิดหลักของแต่ละศาสนา และนำมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละศาสนา ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจใน เกิดการยอมรับความแตกต่างและมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

สรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง

ข้อเสนอแนะ**1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนธรรมศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนสูงกว่าการสอนปกติ และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม แสดงให้เห็นว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล เป็นการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำวิธีการสอนนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อน โดยครูควรอธิบายการเรียนแบบโมดูล เพื่อให้ นักเรียนได้คุ้นเคยและสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลได้อย่างคล่องตัวขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลไปทดลองใช้ กับวิชาอื่นๆเช่นวิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2.2 ควรนำการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- ชนาธิป พรกุล “คลื่นพระราชบัญญัติ...จัดการเรียนการสอน“ วารสารวิชาการ ” 9 (กันยายน 2544) หน้า 2
- บุญญลักษณ์ พิมพา. การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง"ภาพยนตร์ 11" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- พนิดา พ่วงชูศักดิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยบทเรียนโมดูล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วิภาวรรณ สุขตระกูล. การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่อง "การเขียนกลอนสุภาพ" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- วิลาวัลย์ มีพัฒน์. 2546. การสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้บทเรียนโมดูลเรื่อง คลองอู่ตะเภา กรณีศึกษาโรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริลักษณ์ หมั่นกิจ. 2540. การใช้บทเรียนโมดูลเรื่อง ทรัพยากรสัตว์ป่า สำหรับนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหิดล.
- Corcor, K A. 1974. "Preparation of Pre-Service Teacher to Use the case Method : The Development and Empirical Test of an Instruction Module", Dissertation Abstract. 34(8) : 4976 -A
- Murman, E G. 1972. "Modular or Traditional? A Survey of Reference Opines and Performance", Dissertation Abstract. 33(4): 1593-A. October 1972.99